

Värmdö tekniska utbildningar aktiefbolag, vtu

Org.nr. 556383-6757

lars.tunberg@aprendere.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Motorsportsgymnasiet Anderstorp
belägen i Gislaveds kommun

Uppföljning av tillsyn i Motorsportsgymnasiet Anderstorp

Under våren 2018 genomförde Skolinspektionen en tillsyn av Motorsportsgymnasiet Anderstorp och dess huvudman Värmdö tekniska utbildningar aktiefbolag (org.nr. 556383-6757). Beslut för skolenheten fattades den 7 juni 2018. I detta konstaterade Skolinspektionen att det var ett flertal brister i skolans verksamhet och förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Då bristerna i skolans arbete med utredning av särskilt stöd respektive betyg och bedömning bedömdes som särskilt allvarliga förenade Skolinspektionen föreläggandet med vite i dessa delar. Senast den 31 oktober 2018 skulle huvudmannen vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna samt inkomma med en redovisning av åtgärderna till Skolinspektionen.

Huvudmannen har inkommit med en sådan redovisning. Denna har utgjort en del av underlaget för Skolinspektionens uppföljning av skolans och huvudmannens arbete med att åtgärda tidigare konstaterade brister. Utöver granskning av huvudmannens skriftliga redovisning har Skolinspektionen genomfört ett uppföljningsbesök vid skolan den 7-8 november 2018. Under uppföljningsbesöket genomförde inspektörerna lektionsobservationer samt intervjuades elever, lärare, elevhälsa och rektorn. Därefter har Skolinspektionen dels fått in kompletterande dokumentation som beskriver skolans arbete inom de granskade bedömningsområdena, dels genomfört kompletterande telefonintervjuer med rektorn och skolläkaren.

Sammanfattning av kvarstående brister

Skolinspektionen konstaterar att Värmdö tekniska utbildningar aktiefbolag, vtu, inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Bedömningsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Bedömning och betygssättning		

Beslut

2019-01-31
3 (22)
Dnr 44-2017:5448

Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav.	Föreläggande vid vite	2019-08-16
Förutsättningar för lärande och trygghet		
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Föreläggande	2019-08-16

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Bedömningsområde	Typ av ingripande
Undervisning och lärande	
Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Brist avhjälp
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Brist avhjälp
Extra anpassningar och särskilt stöd	
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
Förutsättningar för lärande och trygghet	

Beslut

2019-01-31

4 (22)

Dnr 44-2017:5448

	Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	Brist avhjälp
	Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Brist avhjälp
Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp
	Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov.	Brist avhjälp
Ytterligare brister		
	Eleverna på yrkesprogrammet får inte sin garanterade undervisningstid om minst 2430 timmar.	Brist avhjälp
	Lärare som inte är anställda vid Motorsportgymnasiet Anderstorp undervisar skolans elever	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, att vid vite av 500 000 kr senast den 16 augusti 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

I beslutet redovisas förslag på åtgärder. I det fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Om Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömning av vitet.

Bedömning och betygssättning*Bedömning av brist*

Skolinspektionen konstaterar att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16-17 §§ skollagen; 8 kap. 1c § gymnasieförordningen)

Åtgärder

Se till att beslut om betyg fattas endast då det finns laglig grund för det.

Se till att i de fall elever genomför en prövning ska en sådan omfatta kunskapskravens alla delar och ett representativt urval av det centrala innehållet.

Se till att den eller de lärare som genomför prövningen också är den eller de som beslutar om elevernas betyg. Om läraren/lärarna inte har legitimation ska beslutet fattas tillsammans med en legitimerad lärare.

Se till att genomföra kompetensutvecklingsinsatser så att rektorn får nödvändiga insikter i skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser om betygssättning.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens beslut efter tillsyn*

I beslut den 7 juni 2018 bedömde Skolinspektionen att rektorn inte tog ansvar för att betyg sattes i enlighet med författningarnas krav. En del av bristen

handlade om att betygskatalogen inte utformats i enlighet med författningarnas krav. Detta då undervisande lärare inte signerat den faktiska betygskatalogen och då det i betygskatalogen angetts olika betyg på samma kurs för samma elev.

Vidare framkom det i utredningen att många elever i flera kurser inte fick betyg när kurserna avslutades. Det rörde sig om elever som lärarna bedömde inte nådde kunskapskraven och därmed inte skulle få betyget E eller högre. Istället för att betyget F sattes fick dessa elever vid flertalet tillfällen därefter göra olika inlämningar inom de områden som lärarna tidigare bedömt att eleverna inte hade tillräckliga kunskaper och färdigheter i för att kunna nå kursernas kunskapskrav. När lärarna slutligen bedömde att eleverna nådde kunskapskraven sattes betyg. Detta förfarande tillämpades av merparten av skolans lärare, däribland rektorn som undervisade i en rad olika kurser.

Skolinspektionen konstaterade att det faktum att betyg inte sätts vid kursers slut ledde till att skolan inte fick något tillförlitligt underlag för att se hur väl undervisningen i respektive kurs fungerade. Att betyg inte sätts i samband med att en kurs avslutas försvårar även för elever som vill byta utbildning. Det faktum att elever ges möjlighet att på obestämd tid lämna in kompletteringar till läraren istället för att i enlighet med författningarnas krav gå om samma kurs eller vid ett givet tillfälle göra en prövning på hela kursens innehåll, sätter likvärdighet i utbildningssystemet ur spel och ger elever omotiverade konkurrensfördelar vid ansökning till eftergymnasiala utbildningar. Vidare bedömde Skolinspektionen att det faktum att rektorn själv i egenskap av undervisande lärare tillämpat den myndighetsutövning som betygsättningen utgör på detta sätt gjorde bristen särskilt allvarlig. Mot denna bakgrund bedömde Skolinspektionen att bristen var allvarlig och snarast behövde rättas till. Därmed förenades föreläggandet med vite i denna del och Skolinspektionen ålade huvudmannen att senaste den 31 oktober 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa bristen och senast samma datum inkomma till Skolinspektionen med en redovisning av de åtgärder som vidtagits.

Huvudmannens redovisning av åtgärder

I den redovisning av åtgärder huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 30 oktober 2018 uppges att rektorn tagit fram ett policydokument som beskriver att varje lärare ska sätta betyg när en kurs eller ett grundskoleämne avslutas. Huvudmannen skriver också att "varje lärare har fått policydokumentet utdelat och det har diskuterats inom lärargruppen". Huvudmannen skriver vidare att "För att avhjälpa bristen att betygskatalogen inte förts i enlighet med gällande föreskrifter har rektor och skolans administratör gått igenom alla elevers individuella studieplaner för att

säkerställa att det står ett startdatum och slutdatum som betygsättande lärare ska rätta sig efter”.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Betyg ska sättas på avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete, och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan. När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska betyget bestämmas med hjälp av bestämda kunskapskrav.

Enligt 9 kap. 1 § gymnasieförordningen har en elev som inte fått betyget E på en kurs rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl.

Enligt 8 kap. 24 § gymnasieförordningen har en elev i gymnasieskolan rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i alla kurser och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan bland annat om eleven fått betyget F på kursen eller gymnasiearbetet.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer *Prövning- för grundskolan, specialskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (SKOLFS 2016:63)* framgår bland annat följande. Den prövande läraren utformar provningen så att det är möjligt att bedöma den prövandes kunskaper i förhållande till alla delar av kunskapskraven. En provning får inte vara en komplettering där endast vissa delar av kunskapskraven prövas. Den prövandes kunskaper måste även kunna bedömas utifrån hela betygsskalan A-F. Det kan hända att en lärare redan innan en provning har information om den prövandes kunskaper. Läraren kan till exempel ha haft den prövande som elev eller så kan den prövande ha lämnat intyg från praktik, arbetsplatsförlagd utbildning eller liknande. Även om läraren innan provningen har sådan information om den prövandes kunskaper, måste provningen avse samtliga delar av kunskapskraven. Betyget sätt med utgångspunkt i vad den prövande kan vid provningstillfället. Om läraren har information om den prövandes kunskaper, utöver underlaget från provningen, är det väsentligt att läraren noggrant värderar om denna information kan användas vid betygssättningen tillsammans med provningsunderlaget. Den lärare som utses att genomföra provningen behöver dokumentera sin planering och i förväg lämna information till den prövande som också ges tillfälle att ställa frågor. I den dokumenterade planeringen kan läraren tydliggöra sambandet mellan provningen och kunskapskravens olika delar. Inför en provning är det viktigt att den prövande får god information om provningens genomförande.

Skolinspektionens utredning

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att lärarna numera sätter betyg för samtliga elever när kurserna avslutas. Detta bekräftas också vid granskning av betygskatalogen för vårterminen 2018. Av denna framgår det att lärarna satt betyget F för flera elever.

Rektorn uppger under intervju att kurserna förlängs för de elever som fått betyget F och att de får göra en prövning på kursen. Under intervjuer med lärarna och elevhälsan ger de också denna beskrivning av hur det nu rådande förfarandet ser ut. Vid granskning av de individuella studieplanerna för elever som påstås ha förlängd kurs framgår det dock att deras kurser är avslutade och att de inte deltar i någon nu pågående kurs i det ämne som de fått betyget F. Rektorn har i intervju bekräftat att de individuella studieplaner som Skolinspektionen fått in är aktuella och vid granskning av dem framkommer att de i övrigt ger uppdaterad information om vilka kurser som elever läser och vilka betyg som nyligen satts. I intervju med rektorn och lärare berättar de också att det inte är någon elev som fått betyget F som går om samma kurs.

Skolinspektionen har begärt in åtgärdsprogram, utredningar och individuella studieplaner för de tio elever som rektorn uppgett utgör den grupp elever på skolan som får särskilt stöd. För i stort sett alla dessa elever anges det i åtgärdsprogrammet att eleven ifråga erbjuds prövning och förlängd kurstid. I vissa fall står det i åtgärdsprogrammen "förlängs kurstiden i Sv 1, Eng, En 5 och Ma 1 tom ht 2018" men det anges inte i något av dem att en prövning av hela innehållet i respektive kurs skulle ske vid något förutbestämt tillfälle. Istället uttrycks det i åtgärdsprogrammen att eleverna ska arbeta på resurstiden med stöd av resurslärare. Sedan ska resursläraren, i vissa fall tillsammans med annan lärare, "bedöma elevens prestationer".

Efter uppföljningsbesöket vid skolan har Skolinspektionen begärt in dokumentation över eventuellt satta betyg under höstterminen 2018. I nämnda dokumentation framgår att det i 11 fall satts betyg i kurser under höstterminen 2018 och att de flesta av dem satts i början eller mitten av november.

Merparten av åtgärdsprogrammen för eleverna har dock beslutats den femte november 2018 och i dessa beskrivs att arbetet för att eleverna ska kunna göra en prövning och nå kunskapskraven ska ske på resurstiden. Det går dock inte att utläsa i något av åtgärdsprogrammen att något prövningstillfälle skulle vara nära förestående.

Skolinspektionen har även gjort en kompletterande telefonintervju med rektorn. Under den intervjun berättar han att de betyg som satts mitt under terminen är prövningar. När Skolinspektionen frågar om prövningarna har

gjorts på hela kursernas innehåll har rektorn svarat att de inte gjort på det sättet. Istället har eleverna varit i Resursen och jobbat med olika ämnen i vars kurser de fått betyget F. I några fall har rektorn undervisat eleverna och vetat om vilka moment som "saknats" för att eleven ska nå kunskapskraven. I andra fall har rektorn pratat med lärarna som undervisat eleverna för att få reda på vilka delar som gjorde att eleverna inte bedömdes nå kunskapskraven. Utifrån denna vetskap har eleverna under de schemalagda lektionerna i "Resursen" visat att de numera har tillräckliga kunskaper och färdigheter inom dessa begränsade delar av kursen. I vissa fall har det handlat om skriftliga moment, i andra fall har det varit muntliga. Rektorn har också i ett fall använt sig av ett gammalt nationellt prov för att göra bedömningen, uppger han. När det gäller idrott och hälsa har några elever enbart kompletterat med simning eller löpning. Det är alltså så att eleverna på olika sätt kan ge kompletterande underlag som vi bedömer, uppger rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Motorsportsgymnasiet i Anderstorp fortfarande brister i sitt arbete med betyg och bedömning. Rektorn har förvisso sett till att betyg numera sätts efter att kurser avslutats och att betygs katalogen förs i enlighet med författningarnas krav. Därmed får den brist som låg till grund för Skolinspektionens föreläggande i beslut den 7 juni 2018 anses åtgärdad. Numer utgörs bristen i skolans betygssättning istället av att skolan fattar nya beslut om betyg i kurser en tid efter att kurserna avslutats trots att laglig grund för detta saknas. Om en elev riskerar att få betyget F i en kurs kan visserligen beslut fattas om att förlänga kursen. Detta har skolan dock inte gjort, vilket bland annat framgår vid granskning av elevernas individuella studieplaner. Lärarna har istället beslutat om betyg vid den ordinarie kurstiden slut. För att elever som fått betyget F i en kurs på nytt ska kunna få sina kunskaper bedömda och därigenom få ett nytt betyg i kursen finns det två möjligheter enligt skolförfattningarna. Antingen kan eleven gå om samma kurs och i slutet av detta kurstillfälle få ett nytt betyg utifrån den bedömning läraren då gör. Av intervjuer och dokumentgranskning framkommer att inga elever har gjort detta. Det andra alternativet är att elever genomför en prövning på kursen. Då ska det vid ett förutbestämt tillfälle, som kan sträcka sig över flera dagar, ges en möjlighet för elever att göra en prövning på hela kursens innehåll. I Skolinspektionens utredning är det klarlagt att skolan inte genomfört prövningar på det sätt som det i författningarna förutsätts att man ska göra. Istället har elever som fått betyget F i en eller flera gymnasiekurser, samt i vissa av grundskolans ämnen, gjort olika former av kompletteringar. Därefter har bedömning endast gjorts på avgränsade delar av respektive kurs, men betyg har satts på hela kurser.

Av utredningen framgår därmed att rektorns och personalens påstående att elever får både förlängd kurs och möjlighet att göra en prövning varken inneburit att kurser de facto förlängts eller att en prövning i dess rätta bemärkelse genomförts. Istället har betyg satts efter att elever i olika former visat att de numera har de kunskaper och färdigheter inom vissa delar av kurserna som lärare under ordinarie kurstid bedömde att de saknade. Ett sådant agerande strider mot författningarna rörande betygsättning.

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att betygsättning är en myndighetsutövning och att det är av största vikt att säkerställa att de betyg eleverna har med sig från gymnasiet inte ger dem omotiverade konkurrensfördelar vid ansökning till eftergymnasiala utbildningar, men att skolans dåvarande system riskerade att ge eleverna just sådana omotiverade konkurrensfördelar. Skolinspektionen finner att även det system som skolan praktiserar under innevarande läsår innebär en sådan risk.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Verksamheten vid Motorsportgymnasiet Anderstorp uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Värmdö tekniska utbildningar AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Betygsättning är myndighetsutövning. Av författningarna framgår att betyg ska sättas när en kurs avslutats. Kursen ska anses avslutad vid den tidpunkt som undervisningen i kursen upphör. En elev som fått betyget F i en kurs har möjlighet att vid ett senare tillfälle gå om kursen eller att göra en prövning på hela kursens innehåll. Först därefter kan ett nytt betyg beslutas. Detta förfarande har en viktig rättssäkerhetsaspekt då det ska bidra till likvärdighet i utbildningen och säkerställa att de betyg eleverna har med sig från gymnasiet inte ger dem omotiverade konkurrensfördelar vid ansökning till eftergymnasiala utbildningar. Att elever inte genomför regelrätta prövningar på hela kursens innehåll, utan istället olika former av kompletteringar på begränsade delar av kursen, kan innebära att elever får ett högre betyg än de

annars skulle fått. I skollagen finns ett särskilt angivet ansvar för rektorn att se till att betyg sätts i enlighet med författningarna. Att rektorn vid Motorsportsgymnasiet Anderstorp själv i egenskap av undervisande lärare agerar på ovanstående felaktiga vis gör enligt Skolinspektionens bedömning bristen särskilt allvarlig.

Till följd av ovanstående och då det är angeläget att beskrivna brister snarast rättas till bedömer Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värmdö tekniska utbildningar aktieföretag, vt, att senast den 16 augusti 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Värmdö tekniska utbildningar aktieföretag, vt, inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Tidigare beslut efter regelbunden tillsyn

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 7 juni 2018 att elevhälsan vid Motorsportsgymnasiet Anderstorp inte främst arbetade förebyggande och hälsofrämjande. I beslutet konstaterades att skolan vid tiden för tillsynen hade tillgång till skolsköterska och specialpedagog men att tillgång till kurator och psykolog saknades. Vidare konstaterades det att skolan under de föregående tre läsåren haft en elevhälsa som endast bestod av en skolsköterska. Som följd av denna bristande tillgång till elevhälsa framkom det i utredningen att skolan, förutom hälsosamtal som skolsköterskan bedrivit med delar av elevgruppen, inte genomförde några insatser som kunde betecknas som förebyggande och hälsofrämjande. Mot bakgrund av ovanstående förelade Skolinspektionen huvudmannen att senast den 31 oktober 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa

bristen och senast samma datum inkomma till Skolinspektionen med en redovisning av de åtgärder som vidtagits.

Huvudmannens redovisning

I den redovisning av åtgärder som huvudmannen skickat in till Skolinspektionen den 30 oktober 2018 beskrivs att skolan under detta läsår har tillgång till skolsköterska (50 procentig tjänstgöringsgrad), specialpedagog (20 procentig tjänstgöringsgrad), kurator (10 procentig tjänstgöringsgrad), studie- och yrkesvägledare (10 procentig tjänstgöringsgrad), skolläkare (8 timmar/termin) och skolpsykolog (vid behov). Det står även att "rektor har till uppstartsveckan läsår 2018/19 beslutat om och fastställt datum för när EHT har möten. EHT-mötena sker varannan vecka...". Huvudmannen uppger vidare att skolsköterskan bedriver hälsosamtal med elever i år 1, arrangerar en s.k. Hälsodag och tar ut frånvarorapporter för eleverna. Huvudmannen skriver vidare att "specialpedagogen har i början av varje termin elevsamtal för att få en bild av elevens tidigare studiegång och skolsituation. Samtalet dokumenteras. Hen har vid uppstartsveckan varje läsår möte med personalen kring de nya eleverna om vad som har framkommit från överlämningarna. Lärargruppen planerar sin undervisning efter elevernas utredda behov. Det är en del i det förebyggande arbetet då informationen kommer lärargruppen till del innan eleverna har startat, vilket medför att lärarna tidigt kan anpassa elevens studiegång".

Därefter skriver huvudmannens att "kurators roll i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är att vara en stödfunktion i skolan gentemot elever, vårdnadshavare och personal. Kuratorn har via Schoolsoft tydliggjort sin roll i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för elever och vårdnadshavare". Vad detta arbete och denna roll innebär beskriver dock inte huvudmannen. Huvudmannen beskriver inte heller om, och i så fall på vilket sätt, skolpsykologen ska vara involverad i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska, och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Elevhälsans representanter berättar under intervju att skolan haft elevhälsomöten varannan onsdag under höstterminen. Då har skolsköterskan, kuratorn, specialpedagogen och rektorn deltagit. Den skolpsykolog och skolläkare som skolan har tillgång till har inte deltagit på dessa möten, uppger elevhälsan. I ett uppföljande telefonsamtal som Skolinspektionen haft med skolläkaren, samt i huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll, framkommer det att elevhälsan haft ett "stor-eh", i december. Utöver skolsköterskan, kuratorn och specialpedagogen deltog även skolpsykologen och skolläkaren vid detta möte. Elevhälsan berättar vidare under intervjun att deras fokus har varit på att göra kartläggningar och utredningar av elevernas stödbehov och att de hittills inte hunnit med några direkt förebyggande och hälsofrämjande insatser.

De planerar dock för att genomföra sådana insatser och nämner aktivitetsdagen "Ung individ" som kommer genomföras i december. Bakgrunden till valet av insatsen är att några elever på skolan använt droger och att droganvändning är vanligt förekommande på orten, berättar de. Under "Ung individ"-dagen kommer polisen till skolan och pratar med eleverna i ett "förebyggande syfte" och elevhälsans tanke är att detta ska bli en återkommande insats. I synpunkter på Skolinspektionens protokoll rörande elevhälsans arbete framhåller huvudmannen att "Polisen kommer till skolan minst tre gånger varje termin." Huruvida detta är inom ramen för "Ung individ" eller i annat syfte redogör inte huvudmannen för i sina synpunkter.

Skolsköterskan uppger att hen genomför hälsosamtal med de elever som velat ha ett sådant samtal. Hen berättar att det kommit fram att det finns elever som har problem med hälsan och som sover och äter för dåligt och att detta till viss del är förknippat med att många av dem flyttat hemifrån för att gå på skolan. Detta behöver förebyggas men vi har ännu inte påbörjat några insatser rörande detta, säger skolsköterskan. I huvudmannens synpunkter på denna del i Skolinspektionens protokoll uppger huvudmannen att "Halvårsrapport till rektor sker nu i december och i juni. Utifrån dessa halvårsrapporter kommer EHT att planera sina hälsofrämjande insatser. Skolläkaren kommer att hålla en föreläsning för hela skolan under vårterminen kring vikten av god sömn, mat och hälsa".

I intervjun tar Skolinspektionen upp att skolan låtit elever besvara en enkät med frågor om trygghet och trivsel och frågar elevhälsan om de, utifrån vad enkäten visat, fått i uppdrag av rektorn att genomföra några insatser som bland annat kan bidra till trygghet och främjande av allas lika värde. Elevhälsan berättar att de inte har gjort några sådana insatser utifrån enkätresultatet. Angående elevhälsans eventuella medverkan i skolans

Beslut

2019-01-31

14 (22)

Dnr 44-2017:5448

värdegrundsarbetarbete uppger huvudmannen i synpunkterna på Skolinspektionens protokoll att "Under uppstartsveckan arrangerades en "lära-känna-dag" och där delades skolans elever in i olika grupper. De fick gå runt till olika stationer där bland annat elevhälsan hade en station där det pratades om värdegrund och lika värde. De fick ta del av skolans likabehandlingsplan där skolans värdegrund presenteras samt lämna synpunkter på om de vill ändra något i den".

Vidare uppger elevhälsan att de planerar att genomföra en värdegrundsdag, men framförallt prata mer med lärarna om hur värdegrundsfrågorna ska genomsyra undervisningen under hela läsåret. Vidare berättar de att kuratorn har gjort en lektionsobservation i syfte att observera det sociala samspelet mellan eleverna. Det var inte på någon förekommen anledning utan mer för att prova metoden för att framöver göra ett flertal observationer i syfte att kartlägga det sociala samspelet, berättar de.

Specialpedagogen berättar att hen under uppstartsveckan av terminen hade individuella samtal med varje elev och kunde då även ta del av överlämnad information från tidigare skolor för vissa elever. Utifrån dessa möten med eleverna fick specialpedagogen en bild av elevernas studiesituation och vilka behov och förväntningar på utbildningen eleverna hade. Information har sedan, enligt huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll, delgetts till alla lärare.

Därtill berättar elevhälsan att psykologen hittills anlåtats för att genomföra enstaka utredningar av elevers stödbehov, men inte deltagit i några övriga insatser tillsammans med elevhälsan. I huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll uppges på olika ställen att skolan och elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Huvudmannen har dock inte beskrivit vad detta arbete skulle bestå av. Vidare har huvudmannen uppgett i synpunkterna att "skolläkare och skolpsykolog har varit på skolan vid flera tillfällen för att arbeta förebyggande och arbeta med utredningar". Med anledning av detta påstående har Skolinspektionen kontaktat skolläkaren. Denne har då uppgivit att hen deltagit på "stor-eh" under december samt varit på skolan vid tre andra tillfällen för att göra medicinska bedömningar för tre elever. Skolläkaren konstaterar att insatserna kan ha förebyggande effekter för de tre eleverna, men att insatserna väl inte är att beteckna som skolövergripande förebyggande insatser. Skolinspektionen har redovisat denna information för huvudmannen och frågat hur denna hänger ihop med huvudmannens påståenden att ett förebyggande arbete bedrivs av skolläkaren och skolpsykologen. Huvudmannen har inte inkommit med något svar på frågan.

Skolinspektionens bedömning

I Skolinspektionens uppföljning har det framkommit att huvudmannen och rektorn under innevarande läsår anlitat de kompetenser som ska ingå i en elevhälsa, men som under tidigare läsår saknades. Huvudmannens faktiska ansvarstagande för att se till att Motorsportsgymnasiet i Anderstorp, och huvudmannens två andra gymnasieskolor, har en tillgång till elevhälsa i den omfattning som författningarna kräver kommer emellertid att bedömas inom ramen för uppföljningen av Skolinspektionens beslut för huvudmannen VTU AB (dnr 2017:5490). Dock konstaterar Skolinspektionen att elevhälsans förutsättningar att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Motorsportsgymnasiet i Anderstorp har förbättrats i och med den ökade tillgången till personal. Det framkommer också i utredningen att elevhälsan har planerat att genomföra ett antal olika insatser som kan betecknas som förebyggande och hälsofrämjande.

Fram till tiden för tillsynen har emellertid endast enstaka insatser som skulle kunna utgöra delar av ett förebyggande arbete, såsom specialpedagogens kartläggande samtal med eleverna i början av terminen, genomförts. Och i utredningen har det också framkommit att elevhälsans personal beskrivit att deras tid och resurser främst lagts på utredande och åtgärdande insatser. Detta gäller framförallt skolpsykologens roll i elevhälsan, eftersom denne inte deltagit i några av övriga elevhälsans återkommande möten och därmed inte getts möjlighet att tillsammans med övrig elevhälsopersonal arbeta som en samlad kraft med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

I huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll har huvudmannen förvisso uppgett att elevhälsan genomför förebyggande insatser. Vad dessa skulle innebära har huvudmannen inte redogjort för och därmed inte kunnat visa att insatserna genomförts och att de skulle vara att beteckna som förebyggande eller hälsofrämjande.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn visserligen vidtagit åtgärder som gett elevhälsan bättre förutsättningar att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande, men att elevhälsans arbete vid tiden för tillsynen inte främst är förebyggande och hälsofrämjande. Bristen kvarstår således och huvudmannen föreläggs därmed på nytt att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Motivering till val av verktyg

Värmdö tekniska utbildningar AB:s verksamhet vid Motorsportsgymnasiet Anderstorp uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Värmdö tekniska utbildningar AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten***Undervisning och lärande****Bedömning av brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; 6 kap. 7-8 §§ gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, avhjälpt denna brist.

Motivering

Under Skolinspektionens besök vid skolan framkommer det att skolan under nuvarande läsår anställt fler lärare och att dessa, i flertalet kurser, bedriver undervisningen i mindre undervisningsgrupper än vad som var fallet under föregående läsår. Rektorn har också genomfört insatser tillsammans med lärarna för att öka deras kunskap om hur undervisningen kan anpassas och struktureras för att möta elevernas behov av bland annat tydlighet och förståelse för utbildningens syfte. I Skolinspektionens utredning bekräftas att merparten av lärarna också genomfört sådana förändringar i undervisningen och att eleverna upplever att utfallet varit positivt.

Trots ovan beskrivet arbete som skolan genomfört finner Skolinspektionen under uppföljningsbesöket att det fortfarande i något enstaka ämne finns vissa brister i fråga om anpassning av undervisningen utifrån elevernas behov samt det aktiva lärarstödet. Av utredningen framgår dock att det från huvudmannens och rektorns sida pågår ett arbete för att komma tillrätta även med denna del av bristen. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att det i utredningen inte visats annat än att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att tidigare konstaterade brister får anses vara avhjälpta, eller inom överskådlig tid kommer vara det. Bedömningen görs mot bakgrund av vad som framgår av huvudmannens redovisning av åtgärder och vad som framkommit i intervjuer under uppföljningsbesöket och i huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen av skolans arbete inom detta bedömningsområde.

Skolinspektionen förutsätter emellertid att huvudmannen och rektorn ser till att de insatser huvudmannen uppgett att skolan vidtar för att eleverna ska få ett aktivt lärarstöd och för att undervisningen ska anpassas utifrån elevernas behov i samtliga ämnen de facto genomförs och får avsedd effekt. Att så blir fallet kan komma att följas upp i samband med Skolinspektionens uppföljning av huvudmannens och skolans arbete med att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna inom bedömningsområdet Bedömning och betygsättning.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, avhjälpt denna brist.

Motivering

I Skolinspektionens beslut den 7 juni 2018 konstaterades att rektorn inte såg till att elevers behov av särskilt stöd utreddes. Då Motorsportgymnasiet Anderstorp under lång tid saknat tillgång till elevhälsopersonal som kunnat utreda elevers stödbehov, vilket lett till att förmodade behov av särskilt stöd inte utretts för flera elever under lång tid, bedömde Skolinspektionen bristen som allvarlig och förenade föreläggandet med vite i denna del.

I uppföljningen av tillsynen, vilket detta beslut avser, bedömer Skolinspektionen att Värmdö tekniska utbildningar AB sett till att åtgärder vidtagits vid Motorsportgymnasiet i Anderstorp så att tidigare konstaterade brist rörande utredningar av elevers behov av särskilt stöd är avhjälpta. Bedömningen görs mot bakgrund av vad huvudmannen beskrivit i sin redovisning av åtgärder, vad som framkommit under intervjuer med berörda grupper vid skolan samt vad som framkommit vid granskning av betygs katalog, åtgärdsprogram och utredningar av särskilt stöd för enskilda elever. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen av huvudmannens och skolans arbete inom detta bedömningsområde.

Förutsättningar för lärande och trygghet*Bedömning av brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, avhjälpit denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit sådana insatser att tidigare konstaterade brister rörande lärares samverkan och användandet av skolbiblioteket i undervisningen får anses vara avhjälpna. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen i skolans arbete inom dessa områden.

Styrning och utveckling av verksamheten*Bedömning av brist*

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Beslut

2019-01-31

19 (22)

Dnr 44-2017:5448

- Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. (2 kap. 10 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit sådana insatser att tidigare konstaterade brister rörande styrning och utveckling av skolans verksamhet får anses vara avhjälpta. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen av skolans arbete inom detta bedömningsområde.

Ytterligare brist A

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammet får inte sin garanterade undervisningstid om minst 2430 timmar. (16 kap. 18 § skollagen 4 kap. 12 § gymnasieförordningen 23 kap. 1, 3a, 3b, 4 § § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Värmdö tekniska utbildningar aktiebolag, vtu, avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit sådana insatser att tidigare konstaterade brister rörande att lärare inte varit anställd vid skolan samt att eleverna inte fick sin garanterade undervisningstid får anses vara avhjälpta. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen i dessa delar.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpta.

Beslut

2019-01-31
20 (22)
Dnr 44-2017:5448

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Susanne Nordberg, enhetschefen Helena Boëthius och avdelningsjuristen Charlotte Fagher deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

2019-01-31

X Maria Wassén

Maria Wassén
Avdelningschef
Signerat av: Maria Wassén

2019-01-31

X Daniel Talje

Daniel Talje
Föredragande/Utredare
Signerat av: Daniel Talje

Beslut

2019-01-31

21 (22)

Dnr 44-2017:5448

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Beslut

2019-01-31

22 (22)

Dnr 44-2017:5448

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Kungsgatan 20, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.